

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Державної екологічної
інспекції у Сумській області
13.09.2024 № 182-ОЯ

ПОЛОЖЕННЯ
про відділ державного екологічного нагляду (контролю)
природно-заповідного фонду, лісів та рослинного світу
Державної екологічної інспекції у Сумській області

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відділ державного екологічного нагляду (контролю) природно-заповідного фонду, лісів та рослинного світу (далі – Відділ) є структурним підрозділом Державної екологічної інспекції у Сумській області (далі – Інспекція), в своїй діяльності підпорядкований начальнику Інспекції та його заступникам згідно з розподілом обов’язків.

1.2. Структура та чисельність Відділу визначається штатним розписом Інспекції.

1.3. Відділ у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, дорученнями Прем’єр-міністра України, наказами Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, дорученнями Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України, його заступників, наказами Державної екологічної інспекції України, дорученнями Голови Державної екологічної інспекції України, його заступників, актами Сумської обласної державної адміністрації, Сумської обласної ради, іншими актами законодавства України, Положенням про Державну екологічну інспекцію у Сумській області, цим Положенням.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства у сферах про охорону, захист, використання та відтворення лісів, про охорону, утримання і використання зелених насаджень, про використання, охорону і відтворення об’єктів рослинного світу, про охорону і використання територій та об’єктів природно-заповідного фонду та в інших сферах, за дорученням керівництва Інспекції.

2.2. Інші завдання, визначені актами законодавства України.

3. ФУНКЦІЇ

Відділ відповідно до покладених завдань:

3.1. Здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням територіальними органами центральних органів виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині

здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами – нерезидентами вимог законодавства:

а) про екологічну безпеку, про оцінку впливу на довкілля, про стратегічну екологічну оцінку, зокрема:

- щодо виконання умов висновків з оцінки впливу на довкілля, висновків державної екологічної експертизи;

б) про охорону, захист, використання та відтворення лісів, зокрема щодо:

- пошкодження дерев і чагарників, знищення або пошкодження лісових культур, сіянців або саджанців у лісовах розплідниках і на плантаціях, природного підросту та самосіву на землях, призначених під відтворення лісу, законності вирубування;

- повноти та законності здійснення заходів щодо відтворення лісів, зокрема цінними та рідкісними породами дерев, породами, притаманними відповідному регіону, та повноти заходів з догляду за лісовими культурами на землях, призначених під відновлення лісу;

- раціонального та невиснажливого використання лісових ресурсів;

- добування продуктів лісу та використання лісових ресурсів;

- здійснення комплексу необхідних заходів захисту для забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу, застосування пестицидів і агрехімікатів у лісовому господарстві та лісах;

- використання полезахисних лісосмуг, водоохоронних і захисних лісових насаджень;

- заготівлі деревини в порядку рубок головного користування та здійснення лісогосподарських заходів;

- експлуатації нових і реконструйованих підприємств, цехів, агрегатів, транспортних шляхів, магістральних трубопроводів, комунальних та інших об'єктів, не забезпечених обладнанням, що запобігає шкідливому впливу на стан і відтворення лісів;

- збереження корисної для лісу фауни;

в) щодо наявності дозволів, лімітів та квот на спеціальне використання природних ресурсів, дотримання їх умов;

г) про охорону, утримання і використання зелених насаджень;

г) про використання, охорону і відтворення об'єктів рослинного світу;

д) щодо дотримання правил створення, поповнення, зберігання, використання та державного обліку ботанічних колекцій і торгівлі ними;

е) з питань дотримання положень Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES);

е) про збереження об'єктів рослинного світу, занесених до Червоної та Зеленої книг України, формування, збереження і використання екологічної мережі;

ж) про охорону і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, зокрема щодо:

- додержання режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- наявності лімітів і дозволів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду та дотримання їх обсягів, відтворення природних ресурсів на території природно-заповідного фонду;

з) іншого природоохоронного законодавства про раціональне використання, відтворення і охорону природних ресурсів за дорученням керівництва Інспекції та погодженням начальника Відділу, відповідно до Положення про Інспекцію.

3.2. Узагальнює практики застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів та, за погодженням з керівництвом Інспекції, вносить в установленому порядку пропозиції до Держекоінспекції.

3.3. Проводить перевірки (у тому числі документальні) із застосуванням інструментально-лабораторного контролю, складає відповідно до законодавства акти за результатами здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства з питань, що належать до компетенції Відділу, надає обов'язкові до виконання приписи щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства та здійснює контроль за їх виконанням.

3.4. Подає керівництву Інспекції пропозиції та готує матеріали щодо:

- надання територіальним органам центральних органів виконавчої влади, місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування приписів щодо зупинення дії чи анулювання в установленому законодавством порядку дозволів, ліцензій, сертифікатів, висновків, рішень, лімітів, квот, свідоцтв на спеціальне використання природних ресурсів, викиди і скиди забруднюючих речовин у навколошнє природне середовище, поводження з небезпечними хімічними речовинами, транскордонне переміщення об'єктів рослинного і тваринного світу (у тому числі водних живих ресурсів), а також щодо встановлення нормативів допустимих рівнів шкідливого впливу на стан навколошнього природного середовища;

- внесення до відповідного органу ліцензування подання про позбавлення ліцензіата права на провадження виду господарської діяльності;

- внесення у встановленому порядку Голові Державної екологічної інспекції України пропозицій щодо видачі, зупинення дії чи анулювання в установленому законодавством порядку дозволів, ліцензій, сертифікатів, висновків, рішень, лімітів, погоджень, свідоцтв на спеціальне використання природних ресурсів, викиди і скиди забруднюючих речовин у навколошнє природне середовище, а також щодо встановлення нормативів допустимих рівнів шкідливого впливу на стан навколошнього природного середовища.

3.5. Вносить у встановленому порядку територіальним органам центральних органів виконавчої влади, місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування вимоги щодо приведення у відповідність із

законодавством прийнятих ними рішень з питань, що належать до компетенції Інспекції.

3.6. Готує пропозиції стосовно звернення до суду щодо:

- обмеження чи зупинення діяльності підприємств і об'єктів незалежно від їх підпорядкування та форми власності, якщо їх експлуатація здійснюється з порушенням законодавства про охорону навколошнього природного середовища, вимог дозволів на використання природних ресурсів з перевищеннем нормативів гранично допустимих викидів, впливу фізичних та біологічних факторів і лімітів гранично-допустимих викидів та скидів забруднюючих речовин;

- визнання протиправними дій чи бездіяльності фізичних і юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців, органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових осіб, про визнання недійсними індивідуальних актів або їх окремих частин, правочинів, що порушують вимоги законодавства про охорону навколошнього природного середовища.

3.7. Складає протоколи про адміністративні правопорушення та розглядає справи про адміністративні правопорушення, накладає адміністративні стягнення у випадках, передбачених законом.

3.8. Здійснює розгляд звернень громадян, підприємств, установ та організацій з питань, пов'язаних з діяльністю Відділу.

3.9. Забезпечує інформування громадськості про реалізацію державної політики з питань, що належать до компетенції Відділу.

3.10. Пред'являє претензії про відшкодування шкоди, збитків і втрат, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства з питань, що належать до її компетенції, та розраховує їх розмір.

3.11. Виконує в установлені строки накази, вказівки і доручення керівництва Інспекції.

3.12. Організовує ведення діловодства та зберігання документів відділу відповідно до встановлених правил.

3.13. Забезпечує в межах повноважень відповідно до компетенції Відділу доступ до публічної інформації та реалізацію державної політики стосовно захисту персональних даних та інформації з обмеженим доступом.

3.14. В разі необхідності, в якості спеціалістів у кримінальному провадженні надає консультації, пояснення, довідки під час досудового розслідування і судового розгляду з питань.

3.15. Здійснює інші повноваження, визначені Положенням про Державну екологічну інспекцію у Сумській області та чинним законодавством.

4. ОСНОВНІ ПРАВА

Відділ для виконання покладених на нього завдань має право:

4.1. Залучати у встановленому порядку до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань учених і фахівців, працівників органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій (за погодженням з їх керівниками).

4.2. Залучати працівників правоохоронних органів до здійснення заходів з державного нагляду (контролю) з питань, що належать до компетенції Відділу.

4.3. Одержанувати безоплатно від центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових осіб, а також громадян та їх об'єднань інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на Відділ завдань.

4.4. За дорученням керівництва Інспекції приймати участь у роботі комісій, робочих та експертних груп, у нарадах, наукових конференціях, семінарах з питань, що належать до компетенції Відділу.

4.5. Користуватися безоплатно інформаційними базами даних державним органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами.

4.6. Зупиняти транспортні (в тому числі плавучі) засоби та проводити їх огляд та огляд знарядь добування об'єктів рослинного та тваринного світу (в тому числі риби та інших водних живих ресурсів) у місцях їх добування, зберігання, перероблення та реалізації.

4.7. Вилучати в установленому порядку в осіб знаряддя добування об'єктів тваринного світу (в тому числі водних живих ресурсів), транспортні (в тому числі плавучі) засоби, обладнання та предмети, що є знаряддям добування об'єктів тваринного світу (в тому числі водних біоресурсів), незаконно добуті природні ресурси і продукцію, що з них вироблена, незаконно добуті об'єкти тваринного світу або які утримуються з порушенням умов їх використання, та передавати їх відповідно до договорів на тимчасове утримання до зоологічних парків державної та комунальної форми власності, а також вилучати відповідні документи (ліцензії, дозволи тощо).

4.8. Здійснювати відповідно до закону фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку, зокрема з літальних апаратів та із застосуванням космічних технологій, як допоміжних засобів для запобігання та розкриття порушень законодавства, здійснення нагляду (контролю) за додержанням якого належить до повноважень Відділу.

4.9. Викликати громадян та посадових осіб органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування для одержання усних та письмових пояснень у зв'язку з порушенням ними вимог законодавства з питань, що належать до компетенції Інспекції.

4.10. Здійснювати збирання, обробку та проводити аналіз інформації щодо дотримання вимог законодавства з питань, що належать до його компетенції.

4.11. Безперешкодно обстежувати в установленому законодавством порядку підприємства, установи та організації, їх об'єкти нерухомого майна, виробничі потужності та технічне обладнання під час здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони навколошнього природного середовища та з метою здійснення розрахунку

розміру шкоди, збитків і втрат, завданих навколошньому природному середовищу та природним ресурсам держави внаслідок виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій.

4.12. Доставляти осіб, які вчинили порушення вимог законодавства з питань, що належать до компетенції Інспекції, до правоохоронних органів, органів Держприкордонслужби або виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, якщо особу порушника неможливо встановити на місці вчинення правопорушення.

4.13. Передавати правоохоронним органам матеріали про діяння, в яких вбачаються ознаки кримінального правопорушення.

4.14. Здійснювати розрахунок розміру шкоди, збитків і втрат, завданих навколошньому природному середовищу та природним ресурсам держави з питань, що належать до компетенції Інспекції, внаслідок виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій, у тому числі з початку дії правового режиму воєнного стану.

4.15. Під час виконання посадових обов'язків працівники Відділу наділяються відповідно до законодавства правом носіння форми встановленого зразка, правом носіння та зберігання вогнепальної зброї в порядку, визначеному законодавством.

4.16. Здійснювати відбір проб із застеженням відділу інструментально-лабораторного контролю.

4.17. За наказом Голови Держекоінспекції працівники Відділу можуть здійснювати державний нагляд (контроль) на території, не віднесеній до їх повноважень.

4.18. Виконувати інші функції, що належать до повноважень Відділу відповідно до Положення про Інспекцію та законодавства.

5. КЕРІВНИЦТВО

5.1. Робота Відділу проводиться відповідно до планів роботи Інспекції та доручень керівництва Інспекції.

5.2. Відділ очолює начальник, який має заступника.

5.3. У випадку відсутності начальника відділу (відпустка, відрядження, тимчасова непрацездатність, тощо) його обов'язки виконує заступник начальника відділу.

5.4. Начальник Відділу та заступник начальника Відділу, які безпосередньо проводять перевірки, обстеження та здійснюють інші контрольно-наглядові заходи, за посадою є старшими державними інспекторами з охорони навколошнього природного середовища Сумської області.

5.5. Головні спеціалісти Відділу, які безпосередньо проводять перевірки, обстеження та здійснюють інші контрольно-наглядові заходи, за

посадою є державними інспекторами з охорони навколошнього природного середовища Сумської області.

5.6. Працівники Відділу призначаються на посади і звільняються з посад Начальником Інспекції відповідно до вимог чинного законодавства та Закону України «Про державну службу».

5.7. Всі спеціалісти Відділу є державними службовцями. На них поширюються вимоги законодавства України про державну службу, про запобігання та боротьбу з корупцією, доступ до публічної інформації.

5.8. Начальник Відділу:

- організовує та контролює роботу Відділу;
 - забезпечує відповідно до своєї компетенції виконання Відділом активів та доручень Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства, керівництва Держекоінспекції України та керівництва Інспекції;
 - забезпечує дотримання вимог виконавської дисципліни працівників Відділу;
 - несе персональну відповідальність за неналежне виконання покладених на Відділ завдань і здійснення ним своїх повноважень;
 - за дорученням керівництва представляє Інспекцію у відносинах з іншими органами державної влади, підприємствами, установами, організаціями з питань, віднесених до компетенції Відділу;
 - розподіляє виконання покладених на Відділ завдань між працівниками Відділу, забезпечує дотримання працівниками правил внутрішнього службового розпорядку Інспекції;
 - проводить наради, організовує роботу по веденню діловодства, забезпечує дотримання працівниками Відділу установленого порядку роботи зі службовою документацією та її зберігання;
 - представляє в установленому порядку працівників Відділу для заохочення, підвищення рангів державних службовців, готує пропозиції Начальнику Інспекції щодо ініціювання відкриття дисциплінарного провадження відносно працівників Відділу;
 - бере участь у нарадах, колегіях, інших заходах, готує в межах компетенції Відділу відповідні документи і матеріали за їх результатами;
 - планує роботу Відділу;
 - організовує ведення діловодства в підрозділі відповідно до затвердженої інструкції з діловодства;
 - організовує збереження документів Відділу;
 - здійснює інші функції відповідно до доручень керівництва Інспекції, сприяє підвищенню кваліфікації працівників Відділу;
 - забезпечує виконання інших доручень керівництва Інспекції
- 5.9. Працівники Відділу несуть персональну відповідальність за:
- невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків, активів органів державної влади, наказів (розпоряджень) та доручень керівників, прийнятих у межах їхніх повноважень;

- недостовірність даних, які надаються керівництву Інспекції та іншим структурним підрозділам Інспекції;
- порушення правил внутрішнього службового розпорядку та трудової дисципліни, правил охорони праці та техніки безпеки;
- порушення правил етичної поведінки державного службовця та обмежень, пов'язаних з прийняттям на державну службу та її проходженням відповідно до чинного законодавства про працю України, Закону України «Про державну службу», Закону України «Про запобігання корупції»;
- за неналежне утримання матеріально-технічної бази, закріпленої за ними, та її збереження.

6. ВЗАЄМОДІЯ ВІДДІЛУ

6.1. В своїй діяльності Відділ взаємодіє з іншими структурними підрозділами Інспекції (з питань проведення планових та позапланових заходів державного екологічного нагляду (контролю), відпрацювання звернень, скарг, тощо), Державною екологічною інспекцією України, а також з центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами та громадськими організаціями екологічного спрямування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Реорганізація і ліквідація Відділу здійснюється за наказом начальника Інспекції на підставі штатного розпису у встановленому чинним законодавством порядку.

7.2. Питання не врегульовані цим Положенням, регулюються у відповідності до діючого законодавства.

**Т.в.о. начальника відділу державного
екологічного нагляду (контролю)
природно-заповідного фонду, лісів
та рослинного світу**

Погоджено:
В.о. начальника Інспекції

Марина ВОДЗИНСЬКА

Валерій ПЛОК